

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De lege & euangelio. cap. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Iohan. 2.

res, iocisq; & risu, cum a sacerdote diuina peraguntur. Sciant eos minus fortasse culpabiles fuisse, qui domini flagello eiectione fuerunt de templo, dicentis: Nolite facere domum patris mei, domum negotiationis. Illi vero eam latronum speluncam faciunt, qui ineffrenatae libidinis ardore, nulla loci aut sacrificiorum habita ratione, pudicitiae infidantur alienae, vel oris nutu, vel oculorum nictu, vel impudenti aliquo verborum prolatu. Melius cum ihs ageretur, si nunquam domum dei adissent, quam ut ingressi sic in ea, quasi in prostibulo, versari non dubitent. Deterius tamen adhuc peccant, qui ea mente illuc conueniunt, ut simpliciorum fidem perniciosis quaestionibus peruertant, zizania superiacientes, ubi solum est triticum. Hi scindunt tunicam domini inconsutilem, ecclesiae turbantes unitatem, sequi ipsos deprauato scripturarum sensu in errorem implicantes. Longe sese ab his faciat, qui matris ecclesiae, cuius Christus sponsus est, filius esse desiderat.

Iohan. 18

De lege & euangelio.
Cap. VIII.

Luc. 18

Ecclisae vero sanctae fortissimi parietes sunt lex & euangelium. Nihil enim (ut Apostolus ait) ad perfectum adduxit lex. Ille qui Christo domino legis praecipua se custodisse dixerat, audit unum sibi adhuc deesse, ut bonis quae habebat, in usus pauperum distractis, caelestes diuitias parare sibi maturet. Hoc ergo legi deesse apparuit, ut terrenarum rerum cura contempta, caelestibus tantum bonis comparandis inhiemus. Lex enim & prophetae usque ad Iohannem, quae illi praesentem tantummodo felicitatem observatoribus legis promittebant. Iohannes autem primus regnum caelorum coepit euangelizare. Atque ideo dicitur, A diebus Iohannis usque nunc regnum caelorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Tunc enim primum vim intulimus caelesti regno, cum pro nobis pugnante Christo, victus est ille, qui omnes ab Adam descen-

Luc. 16.

Mat. 11

dentes ob delictum vinctos tenuit. Disce tamen q̄ vio-
 lenti rapiunt illud. non ignaui, nec qui a vitis superā-
 tur, sed qui his repugnando victores euadunt. Nullibi
 autem certior vincendi spes quam in euangelio, in quo
 certantibus suffragatur gratia. Quia lex per Moſen
 data est, gratia & veritas per Iesum Christū facta est.
 Hoc certe optimum vinum in fine conuiuij reſeruauit
 nobis benignissimus ſponſus, cui dicitur: Tu autem
 ſeruasti bonum vinum vsque adhuc, id est vsque ad
 sextam ætatem, quam ſex hydriæ figurabant. Prima
 enim ætas fuit ab Adam vsque ad Noe, ſecunda a Noe
 ad Abraham, tertia ab Abraham ad Dauid, quarta a
 Dauid ad transmigrationem Babylonis, quinta a trās-
 migratione ad Iohannem, sexta a Iohanne vsque in
 finem ſeculi. In hac igitur poſtrema ætate, in qua nos
 ſumus, aquæ verſæ ſunt in vinum: quia ſcriptura-
 rum literalis intelligentia, allegorici ſenſus recepit ſa-
 pore. Iam de plenis hydrijs haurimus Christi myſte-
 ria, quæ diu ſub verborum velamento latuerant, &
 tunc quidem granum ſinapis minimum erat, quod po-
 ſtea acceptum homo miſit in hortum ſuum, & creuit,
 & factum eſt in arborem magnam. In omnem enim
 terram ſparſit ſe veri dei ſonus, qui prius ludææ tan-
 tum ſinibus arctabatur. Et volucres cæli (iquit) requie-
 uerunt in ramis eius. Illis quippe in euangelio iucun-
 da quies eſt, qui ſpem ſuam de terra tollentes, in cælo
 collocant, neque quicquam de promiſſionibus Christi
 dubitantes, aiunt: Sermo tuus veritas eſt. Cauent itaq̄
 a fermento phariſæorum, quod eſt pernicioſa hære-
 ticorum doctrina: & ei fermento penitus inhærent,
 quod acceptum mulier abſcondit in farine ſatis tri-
 bus, hoc eſt, ad illam intelligentiam doctorum to-
 ta credulitate accedunt: quam approbavit eccleſia, tri-
 plicique ſenſu diſtinxit, hiſtorico, morali, ſpiritali:
 donec fermentetur totum, donec totum ſane recteque
 intelligatur, ita vt nullus errori ſuperſit locus. Cæte-
 rum licet præferamus euangelium legi, vtriuſque ta-
 men vnum autorem deum conſitemur, vtramque ap-

Iohā. 1.

Iohan. 2.

Luc. 13.

Ioh. 17.

Luc. 13.

- probamus. Nec solui legem per euangelium dicimus, sed adimpleri, in illa figuras esse, in hoc veritatem, in illa promissionem, in hoc perfectionem. Facilius est (inquit) cælum & terram præterire. quam de lege vnum apicem cadere. Quicquid ergo ceremoniarum, sacrificiorum, prophetarum futurum nunciabant, partim impletum est in primo Christi aduentu, partim in secundo implendum expectamus, ne quis frustra aliquid scriptum aut significatum putet. Quicquid autem in lege ad vitæ morumque institutionem spectat, sicut veteribus, ita & nouis hominibus est obseruandum, & cum euangelio communicandum, ac de vtriusque scripturæ moralibus præceptis cum psalmi ista dicendum. Eloquia domini eloquia casta, argentum igne examinatum, probatum terræ, purgatum septuplum. Nihil est his pretiosius, nihil suauius. Quod idem tibi testatur ad dominum, dicēs. Bonum mihi lex oris tui, super milia auri & argenti, & quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo. Nihil ita sedat iracundiam moderatque affectus, & in vitam equi honestique animum dirigit. Pax multa, inquit diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum. Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen semitis meis. Multa quidem & ipsi sapientiæ professores philosophi ad componendos animi mores vere rationabiliterque præceperunt, sed cum diuinis humana conferri nequeunt. Potentius ista influunt, si fideliter suscipiantur, efficacius mouent, tenacius hærent, fecundius fructificant, feliciter ad optatum prouehunt finem, & cum incommutabili bono nos coniungunt. Vetus igitur nouaque lex, duo denarii sunt stabulario dati. i. ecclesiæ præsidi, vt his peccatorum nostrorum vulnera curentur. Sunt etiam duo gladij, quos in medium profertibus apostolis, satis esse dixit dominus. cum vtriusque testamenti doctrina satis superque sit aduersus quasque repellendas diaboli insidias, ac prauas ab animo abscindendas cupidines. Vetus tamen testamentum fuit Agar ancilla in seruitute generans, & nouum Sara liberæ prolis mater, qua
- lucae. 16.
- Psal. 118
- Ibidem
- lucae. 10.
- lucae. 22
- Gal. 4.

libertate donauit nos Christus. Ideoque dominus quinque panes hordeaceos turbæ dedit seruii, veluti quinque libros Moysi. Nos autem pane qui de cælo descendit, vescimur, vt cum eodem qui nos liberauit, ascendamus in cælum. Denique legis pascha cum lactucis agrestibus, quæ amarissime sunt, comedebatur. At in euangelio pars piscis assi cum fauo mellis domino a mortuis resurgenti offertur. vnde & Apostolus clamat dicens: Si cõsurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.

Luc. 24.

Colossen. 3.

¶ In contemptores legis vel euange
lij. Cap. IX.

Sed neque legis contemptoribus impune erit, cum diuinus sermo dicat. Qui declinat aures tuas ne audiat legē, oratio eius erit execrabilis. Frustra enim deum precatur, qui dei iussa parui æstimat. Hoc idem per Ieremiam spiritus sanctus affirmat, dicens. Ecce ego adducam mala super populum istum, fructū cogitationum eius, quia verba mea non audierunt, & legem meam proiecerunt. Post hæc denuntiat illis captiuitatem futuram, vt qui ad legis præscriptum sponte seruire deo neglexerunt, inuiti seruiant inimicis dei gentiq; infideli. Et si talia legis præuaricatoribus debentur, quanto magis aduersus euangelij sui irrisores indignatio desæuiet Christi? Horum autem qui euangelium despiciere videntur, tria genera sunt. Alij quippe ne audire quidem volunt diuinos, qui in ecclesia recitantur sermones. Alij autem audiunt, sed quæ præcipiuntur, ea exequi aspernantur, alij vero magis temerario ausu ita audiunt, vt ea econtrario arguere præsumant, & veritatis verba, quæ non intelligunt, peruertere aliquo modo conantur. De primis conqueritur dominus, ad eosdem dicens, Quare loquelā meam non cognoscitis? quia non potestis audire sermonem meum. Et vt ostenderet eos, qui audire diuina

Pro. 28
Iere. 6.

Iohā. 8